

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:
Egy évre . . . 10 kor. — fill.
Hat hóra . . . 5 kor. — fill.
Három hóra . . . 2 kor. 30 fill.
Előfizetési pénzek póstaútvánnyal küldhetők.
Egyes számok 20 fillérért kaphatók
a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK

Negyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 14 fill.
Készenléti 12 fill., többszörre 10 fill. fizetendő.
Bélyegdíj minden egyes beiktatás 10 fillér.
Hivatalos hirdetések
100 szóig 2 kor. 6 fill., azontúl minden szó 2
fillérével számítatik.
A nyiltterben:
minden negyhasábos garmond-sor díja 30 fillér.
Velünk közöltetésben levő hirdető-írók, elő-
fizetők, vagy a gyakori hirdetők tetemes díj-
kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.
Kéziratok vissza nem adtnak.
FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer
→→→ vasárnap reggel. ←←←

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat a kiadóhivatalba
(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.
A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

Hivatalos közlemény.

I.

Hirdetmény.

517/1902.

Az 1884. évi XVII. t. cz. VII. fejezete értelmében Léva város tanácsa és a lévai járás szolgabírói hivatala, mint I. fokú iparhatóságok mellett az 1902. év folyamán működni hivatott 20—20 iparhatósági megbízottak a hivatkozott törvény 172. § a alapján történendő megválasztására határidőül f. évi márczius hó 6-ának reggeli 9 óráját a városi főjegyző hivatalos helyiségébe kitűzöm (Stern Nauette-féle ház) melyre a választási joggal bíró iparosokat és kereskedőket választási joguknak gyakorlására való figyelmeztetéssel meghívom.

Léván, 1902. február 25-én.

Bódogh Lajos
polgármester.

II.

Hirdetmény.

687/1902. szám.

Az 1902. évre szóló s megállapított kereskedelmi és iparkamarai illetékről a kivetési lapom, az abban kiűntetett összegek behajtása céljából az illetékes kamara által megküldetett.

Minélfogva felhívom az érdekeltség azon iparkamarai illeték fizetés kötelezettjeit, kiknek évi illetéke 4 koronát meg nem haladja, hogy tartozásukat 8 nap alatt különbeni megzabálással a Léva város adóhivatalánál okvetlenül fizessék be.

Városi adóhivatal.

Léván, 1902. évi február hó 24. én.

Szilassy Sándor
főjegyző
adóh. főnöke.

III.

Hirdetmény.

951/1902.

Nyitra vármegye törvényhatósága a közutakon közlekedő járművek berendezése tekintetében szabályrendeletet alkotott, melynek rendelkezése szerint a vármegye területén közlekedő összes teherszállító és iparszerűleg személyszállításra tartott járművek a tulajdonos nevét és a kocsi számát feltüntető jelző táblával látandók el s a teherszállító kocsik, ha ipari célokra szolgálnak vagy mezőgazdasági gyárak és vállalatok járművei közé tartoznak legalább 8/0 cen-

timéter szélességű kerétkalappal, egyéb mezőgazdasági terméket szállító kocsik pedig legalább 6—5. cm. szélességű kerétkalappal kell hogy birjanak — különben a szabálytalan járművek tulajdonosai 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújtandók.

Miről a Nyitra vármegye területére szállítást eszközölő lévai érdekeltséget ezen hirdetmény útján értesitem az a, hogy a szabályrendelet a városi iktatónál a hivatalos órák alatt bárki által betekinthező.

Léván, 1902. évi február hó 21.

Bódogh Lajos
polgármester.

Nyilt levél

dr. Ruffy Pál urhoz,

Ujbánya város orsz. képviselőjéhez.

Ügyes bajos dolgaiban ugyan kihez forduljon több bizalommal, nagyobb súlylyal, erősebb reménnyel a nagy közönség — mint városának, kerületének képviselőjéhez, kihez tisztelettel, szeretettel simulva közössé válik érzésében és gondolatában.

E viszonyból eredőleg tárjuk fel kerületed egyik kiváló részének, Ujbánya rendezett tanácsu város szegényebb polgárainak bajait s tudjuk, hogy Te az ő szeretett képviselőjük, mint e szerény vármegyének szülöttje, annak több éven át érdemes, munkás vezére, alispánja, bővebb magyarázat nélkül is megérted e város közönségének óhaját és azon reményben élünk, miszerint erélyed, bölcsességed fényével sikerül megvilágítanod azon ösvényt, mely — a mai nehéz viszonyok között — valóban sokat nélkülöző polgártársainak életfentartási eszközeinek megteremtéséhez vezet.

Tudjuk mindnyájan, hogy Ujbánya város szerepe és hivatása más volt a múltban, mint ma. A hajdan virágzó bányászat ma már nem ad kenyeret senkinek. Pedig egykor itt a lakosság zöme talált biztos megélhetést a kincstár által művelt bányákban; a lakos-

ság jó részének főfoglalkozását képezte a bányászat. Képzeltet tehát az általános jólétben rohamosan bekövetkezett visszaesés, mely együtt járt a bánya-üzem beszüntetésével. Hova, mihez forduljon a szegény bányamunkás, ki a csákányforgatáson kívül egyébbhez sem ért?

Ujbánya város határában a földmivelés nem ad megélhetésre elegendő foglalkozást a népnek. Az ujbányai volt bányamunkás nép azonban hozzá van nőve a földjéhez, a melyet a legmostohább viszonyok között sem hagyott oda soha sem. A földből, a sziklából akarta kieroszakolni a kenyeret, melyet a bánya-üzem beszüntetésével elvesztett.

Ujabb jövedelmi forrást keresett és talált a malomkő-iparban. A bányász-nép továbbra is szorgalmasan fejtette a követ a malomkő bányában s az ujbányai malomkő csakhamar ismertté lett a malmokban. Ez a jövedelmi forrás egy ideig csak biztosította a volt bányász-nép életét, mert a nagy termelés szövetkezésére birta a kevés tőkével rendelkező polgárság egy kis rétegét s egy ideig boldogultak is. Azonban a vashengerek kiszorították a követ a malmokból s ma nincs kinek faragni a követ.

Erre a jövedelmi forrásra sem számíthat többé az ujbányai szegény munkás nép. A malomkő-ipar, mely egykor a munkások nagy részének biztosította megélhetését, ma alig számba vehető töredéknek ad keservesen megérdemelt kenyeret.

Talán még ezen iparágat is fenn lehetne tartatni, sőt fejleszteni is lehetne nagy tőkével a Balkánon, Oroszországban létesítendő, fenntartandó áruházak, raktárak létesítése által!

De lehetetlen elismeréssel nem adoznunk Ujbánya város élmes, ügyes munkás népének, mely még ily körülmények között sem csüggedt

el és ismét a földhöz fordult, hogy kenyeret szerezzen magának és családjának.

Az ujbányai munkásokat csakhamar, mint agyagiparosokat látjuk feltűnni. Az ujbányai agyag-bögrék, fazekak kezdtek pár év előtt tért hódítani nem csak megyénk piacain, de távol vidéken is. S a munkásnép páratlan szorgalommal dolgozott, csak hogy megélhetését biztosítsa. Sajnos ezen iparágat is veszedelem fenyegeti. Ma már ez is kiszorul az olcsó zomácos vasárak előállítására által.

E szegény vergődő iparosoknak is segítséget óhajtott nyújtani a polgártársaik körében alakult részvénytársaság, mely mintegy 10—12000 korona tőkével műhelyt, szerény gyárat szervezett, hogy a fazék-ipar mellett értékeesebb, részben gyakorlatibb iparágat teremtsen és honosítson meg.

Az alapítók nemes intencióját a város lakossága a legnagyobb örömmel fogadta. S mindenki az ujbányai agyag-ipar felvirágzását remélte és várta ettől az új vállalatától.

Fájdalom azonban e csekély tőke kellő utmutatás és támogatás nélkül nem teremtette meg az óhajtott sikert. A kis gyártelep feloszlott s a részvényesek együtt keseregnek a keresetüktől megfosztott munkásokkal.

Ily elhagyatottságban, utmutatás, vezérlés és segély nélkül hagyni egy iparra utalt és arra mindenképen alkalmas kenyérnélkülöző közönséget nem lehet!

Azt hisszük kellő állami támogatás mellett, a munkások tovább képzésére, a gyár vezetésére megfelelő mester alkalmazása s az áruk nagyobb területen való értékesíthetése céljából, az állam által nyújtandó tarifa-kedvezmény, mellett ezt a vergődő iparos népet még meglehetne menteni a teljes szétzúllástól; s az összeomlott részvénytársaság romjain fel lehetne tá-

TÁRCZA.

Prolog.

A „Lévai kereskedő ifjak“ együletének 10 éves jubileumára írta: Torbágyi Thurmer József.

Tíz éve is ily arca volt a télnek,
Hó fedte a távol hegyek fejét;
De itt a sikon, már a tavasz ébredt,
Faválma zsongott arra, erre szét.
Ott a zord köd mint lomha szárnyas állat,
Meg-meg pihenni, hegyről völgybe szállt,
De már a sikon vig hozsánna támadt
Elsőbb üdvözlénk meleg napsugárt.

A napsugárt, mely éltet őnt a holtba,
Csóválva szül, megedz majd felnevel,
Mely a forrásban fel-fel bűg zokogva
S hízogó szellőben lágyan énekel,
Csattogva zeng a fülemilék torkába,
Dusan virít, mint fészől rózsaszál,
Téged üdvözlénk, életünk forrása
Te jó, te édes, első napsugár.

Te szülted őt is, a mi együletünket
Oh, mily erőteljes volt e kis gyerek
Félten becéztük gyenge gyermekünket,
Ne hogy letőjék durva sors kezek;
Serény kezekkel vetve vállra vállat,
Emeltünk neki puha hajlékot.
Homlokzatán: Szeresd magyar hazádat
S műveld magad, e jelszó ragyogott.

A gyermek itt élt és fejlődni kezdett,
Tipegve járt a sok göröngy között;
Lábát tövis, lelkét meg gunyszó sebzett,
De ment tovább és bátran küzdött:
Nem vakmerőn, szerényen és okosan
Ez a szerénység nyujta neki célt,
S tíz év múltán im hogy lett férfi mostan
Ez hozta meg a kívánt pályabért.

Elismerés a munka bajnokának,
Képzett szellemnek illő tisztelet;

A szegény, a guny, lám megváltozának,
Becsülés kíséri ma az együletet,
Mert bár, — a mely fárad, kérges a tenyér
Nem elhagyott a lélek, nem feledt,
Tudják, munka után ha pihenni tér,
Ez a kéz gyújt benne fényoszlopnak.

Tíz mulott a szürke semmisségbe,
Harcban, küzdelemben volt ezernyi rész
S nem csüggedt, bár anyai bu-baj érte,
Az egylet ma is küzdelemre kész;
A csél, mit felirt a harezsi lobogóra,
Ma is hevíti ifju izmait,
Csak lelkében vált egy fordulóra
Remény helyébe, befészkelte a hit.

A hit, hogy multunk Isten kéztől áldott,
S áll előttünk, egy ennél is szebb jövő,
Melynek gyümölcsén dus tápott talál ott
A nemzedék, mely a helyünkbe nő;
A hit, hogy míg a csél felé sietünk
És úgy mint eddig, nem csüggedünk soha,
Oh, mert áldó kéz áll védőn felettünk,
És ebben fut át a sorsunk fonala.

Hálánk neked, te nagy mindenható,
Ki földeritéd ránk e napot.
Hálánk te néked; szívből áradó,
Ki megérted a szív vágyakat
Isten, segíts meg ezután is bennünket,
Áraszd reánk, szemed termő sugarát,
Hadd fejlesszük tovább ifju együletünket,
Hadd lássák: hogy szeretjük a magyar hazát.

Jubiláris ünnepély.

1902. február 23.

A „Lévai kereskedő-ifjak társulata“ minden évben szokott egy vagy kétszer magáról hangosabb életjelt adni, de oly szépen, mint most február 23-án még egyszer sem tette azt.

Természetesen, tíz éves fennállását nem hagyhatta zajtalanul elsiklani, mert jubilálni volt alkalom s örömeinek kifejezést akart adni, midőn — mint azt a „Prologban“ is elkesergeti, hogy mily nehéz volt a tizedik évet elérni annyi viszontagság után. Volt az egyletnek tíz évi alatt 7 elnöke s hogy ezek gyakori váltakozása csak bénítólag hatott e szerény kis körű egyletre, nem csoda ha, öröm volt a tizedik év közeledtére; s az ujonnan megválasztott elnök Fenyvesi Károly a kinek általános ismert agilis rátermettségében bizva ezen időt marandó határkövel megjelölni elhatározták.

A jubileumi ünnepély, más társulati jubileumok szokásaihoz mérten d. u. 2 órakor istentisztelettel kezdődött, mely alkalommal Liebermann Jakab főrabbi dicséretes magyar hazafias szellemű beszédet intézet az ünneplőkhez, buzdítva őket a hazafias szellem ápolására az egyesülés erejében. Ezt követte az „Oroszlán“ fogadó nagytermében a jubiláris ünnepi diszkozyülés, melynek ünnepességét a nagy számban megjelent díszes női közönség emelte.

A közgyűlés elnöki megnyitójában Fenyvesi Károly beleszólté méltán azon sajnálatos esetet is, hogy ezen ifju egyesület tagjainak főnökei közül oly keveset lát e lélekemelő ünnepélyen, mintha elfeledték volna, hogy ők is egykor kereskedő ifjak voltak. Ezután következett Márkus József e. t. titkári jelentése s utána Braun Gyula mint a társulat alapító tagja és alelnöke rövid vázlatban ismertette az egylet tíz éves történetét, majd pedig Zarkovitz Emil mu-

tatta be magát, mint a kereskedelmi alkalmazottak országos egyesületének elnöke szoros összetartásra és hazaszeretetre buzdította az egylet tagjait. Ekkor a diszkozyülés utolsó előtti, de egyik legszebb pontja, képen Faragó Samu e. m. biztos. társ. titkára mint az egylet két év től elnöke felállott, hogy őszinte szívű indítványát megtegye; érczes hangon fejtegette hogy kereskedő ifjak hatáskörükben sorakozzanak a magyar ipar termékeinek terjesztésére zaj és feltűnés nélkül s az erős akarat példájával oda állította, hogy ugy cselekedjenek miként ezen egylet működésében Braun Gyula — ezen csak szerénységét felülmuló — buzgó alelnök s az egylet egyik alapítója, ki egykor minden ambícióját, törekvését, fáradságot s anyagi áldozatokat nem kímélve ugy szólván az egyletet fenntartotta — az egylet örökös tiszteletbeli alelnökének megválasztását a közgyűlésnek ajánlotta, a mit a jelen volt tagok szűni nem akaró frenetikus tapsal ügyes elnöki enuntiatio után el is határozták, hála képen az eddigi működéséért, de talán azért is hogy ezen dicsőretek kapcsolcsal őt maguknak örökre biztosítsák.

Végül az egyleti tagok által megkezdett s az összes hallgatóság részvételével folytatott „Hymusz“ karéneke mellett a jubiláris diszkozyülés véget ért.

Mindezen komoly ünnepések méltó befejezésül este 8 órakor az „Oroszlán“ fogadó nagytermében volt a hangversenyvel egybekötött táncestély, a melynek

masztani az ujbányai agyagipart, a mely most már csakugyan utolsó kereset forrása az ujbányai munkás népnek.

Az ujbányai kis társadalom meg tett minden lehetőnek ennek megmen-tésére, áldozott, a mi erejéből telt, de már az is kimerült s az állam és társadalom támogatása nélkül ma már ezen iparág talpra állítását remélni sem lehet.

Állami támogatás mellett szebb és jobb készítményeket produkálhatnak, mert az alkalmazandó mester ezen iparág üzemét modern irányba terelheti; kiterjedtebb mértékben értéke-síthetik áruikat, ha szállítási díjkezdve-ményben részesülnek s ha több meg-felelő helyen áruházak létesítenek és a középületekhez is ilyen helyekről szerzik be a kályhát, agyag, esetleg terrakotta díszítményeket.

Kezeidbe helyezük e város közön-ségének ügyét; jobb kezekbe nem helyezhetjük! Járj Te közben, világosítsd meg a tért! Az alkotás munkájának terében, ha szükséged van reánk, mindenkor és szívesen rendelkezésedre állunk.

Holló Sándor.

A jó anya.

A nőnek egyik legnagyobb kötelessége, legfontosabb hivatása, hogy ha egyszer anyává lett, értelmes nevelőnője legyen gyermekeinek. Első természetes nevelője gyermekének: az *anya*. Maga a természet arra tanít minket, hogy a gyermek nevelését anyjára kell bízni. Midőn az ember születik, nem a pedagógus kezébe adja őt a természet, sem a filozofus oltalmába, hanem az újszülöttet az anya szeretetre bizza.

Sehol sincsen biztosabb s kedvesebb lakhelye a szeretetnek, mint az anyai szívben. Ugyiszólván korlátlan hatalma van az anyának gyermekére. Minthogy majdnem folytonosan vele él, ismeri összes ösztöneit s így sok rossz hajlamot nyomhat el benne mindjárt kezdetén. Az anyának ha ideje is volna hozzá még sem sikerül oly részletesen kikutatni a gyermeki szív legtitkosabb redőit, mint az anyának.

A gyermek már természetből oda van mintegy bilincselve az anyja szívéhez és az anyai szeretetet senki sem pótolhatja neki. A csecsemőnek mindene a világon az anya.

Egy hang sem hangzik neki kellemesebben az anyja hangjánál. Ha ő szól hozzá, szivecskéje örömtől dobog és az öröm ajkait is mosolyra készíti.

Egyedül az anyai tekintet az, mely rögtön megnyugtatja a gyermeket s elűzi minden szomorúságát.

műsorára a rendezőség rendkívüli gondot fordított, de fényes siker is koronázta.

A műsor első pontja Torbágyi Thurner József jól ismert poetánk igen szép gondolatokkal telt, érzésteljesen megírt Prologja volt, a melyet Stern Vilmos egyf. tag — bár nem lámpa-láz mentesen — eléggé jól, kellő hévvel szavalta el.

De midőn V. Margo Celia a bpesti népszínház kedves művésznője az emelvényre lépett, viharos taps zugott fel a teremben fűvölzésekpen előlegezve a műélvezetet s nem is csalódott a nagyszámú intelligens hallgatóság, mert a művésznő oly elbájolón énekelt, hogy hinni sem akartuk, hogy a dalnak vége is lehet. elhallgattuk volna sokáig nagyon sokáig, daczára hogy kíváncsiak voltunk Zerkovitz Emil felolvasására is, mert már a délutáni diszközgyűlés bemutatóján is élénk és kellemes előadásával fokozódott reményekre jogosított, a ki nem a sablonos felolvasással hanem egy szellemes pour-parléével néhány vonásban ismer-tette meg a még eléggé keleti miszticizmusban burkolt Bosznia-Herczegovina élet-módokról, részint kereskedelmi szemüvegen nézve, de legfőbbkép a sokat látó s egy anyóssal bíró fiatal férj argus szemével mulattatta főleg a női hallgatóit, egyrészt az ottani társadalmi szokásokról s a mohamedán nők helyzetéről, vázlatosan, egyes momentumokat kiszinezve.

Ezt követte Berger Miczi és Grotte Irma urhölgyek négykezes zongorajátéka, még pedig Brahms magyar tánczeit adták elő oly művésziességgel s jó kedvvel, hogy bár néhány nem zeneértőnek kissé hosszúnak

Csak az anyja ölben boldog a gyermek.

A vallás első magvát az anya veti be a gyermek gyöngéd szívébe. Az által, hogy őt szórul szóra tanítja az imádságra, melyet este s reggel vele ismételt: az anya a vallás kitörülhetlen, kipusztíthatlan magvát rakja le a gyermek szívébe, összekucsolván kezecskéjét s tanítván őt Isten nevének ki-ejtésére.

Az anya működése, hatása rendkívüli. Ő állapítja meg érzelmeinket, nézeteinket, sőt ízlésünket is. Napoleon mondta: „a gyermek jövője, az anyja.” És ő mindig hálással emlegette, mennyit köszönhet any-jának.

Az anya kötelessége, hivatása nem azzal végződik, hogy neveljen föl kétlábu-érzéki állatot.

A haza becsületes embert, a vallás, a nemzet jó, hasznos tagot követel tőle.

Nagy szó az, a mit Pestalozzi mondott: „Az anyák kezeibe akarom letenni a nép műveltségét.”

A nőnek királysága az otthon és kö-telessége gyermekeinek nevelése. Otthonban megnyílik a szív, képződnek a szokások, ébred az ész, és a jellem jó, vagy rossz oldalra fordul.

Az otthon a nőnek országa, melyben ő korlátlanul uralkodik. Feleséges ott az ő hatalma.

Alattvalói ott mindenben reá tekintenek. Ő állandó példájuk, mintaképük, melyet ők tudtukon kívül is megfigyelnek, utánóznak.

Ha a gyermekek tudatlanság, önzés és butaság által vannak körülveve, önkény-telenül is befogadják ezt a jellemet; fel-növekednek a műveltség durva hiányában s annál veszélyesebbé válnak a társada-lomra nézve, ha hozzáférhetnek azon sokféle kísértéshez, melyeket az élet nyújt! Otthonból folynak az elvek és szabályok, melyek a társadalmat uralják. Az állam s törvényei: az otthonnak képei.

Ezen álláspontra támaszkodva, azt kell állítanunk, hogy jobban egy nemzet sem gondoskodik jövőjéről, mint leányainak helyes nevelése által; mert a leányok a ne-velésnek anyái.

Bizonnyítja a történelem, hogy kitűnő férfiaknak kitűnő anyáik valának.

Az anyja jelleme megújul gyermekében.

Következik ebből, hogy ott, a hol nin-csenek jó példák az anyja részéről, nem sikerülhet a gyermek nevelés sem. Az anyák kezében van a szép, a nemzet jövője!

Arra is tanít minket a tapasztalat, hogy a hol esetleg a családtag elzúllott, iszákossá lett, tönkre ment: a család mégis együtt maradhat, a gyermekek mégis talán

tetszett ezen piécske azoknak azonban kik a komoly zenét élvezni és hallgatni szeretik, szívesen vennék, ha többször is alkal-muk lenne e bájos két urhölgy kedves játé-kát hallani.

Végül V. Margo Celia urnő ujjal elfog-lalta legméltóbb helyét s dalolt magyar népdalokat oly kedvesen, hogy minden vára-kozásunkat felülmulasztta úgy, hogy a többszöri ujjrágás szünni alig akart, daczára annak, hogy Belcsák László kir. közjegyző — kinek virtuozitását ismerjük s ezáltal csak újabb bámulatot keltezt, hogy az összes dalkisé-reteknek csak egy részét s azt is csak egy-szer volt alkalma együttesen próbálni, a mi tudvalevőleg csak rendkívül képzett és nagy talentumu zongorakísérőknek sikerül.

Ezt követte a táncz, tánczolt az ifju-ság úgy, a hogy már lehetséges volt a zsu-folásig telt teremben nagy szorongásban mindaddig míg a kissé taa korai időben ki-hirdetett szünóra kezdődött, midőn is az egész társaság egy családdá vált. Fesztelenül folyt a társas vacsora mely alkalommal né-hány szép felkötés is elhangzott.

A fiatalság tánczra vagyó része csak-hamar mozgolódni kezdett s Lakatos Sándor tüzes souper csárdás akkordjai nem hagy-tak mozdulatlanul egy ifjut sem, tánczoltak késő reggelig úgy, hogy csak a világos haj-nalban oszolni kezdett a társaság.

Táncz közben sikerült néhány jelen-volt hölgy nevét megjegyezni és pedig: Adler Laura (Varsány), Blum Éva, Breuer Lina, Blau Riza, Berger Miczi, Brach Paula (Gr.-Szőlős), Belcsák Tóni, Bartók Mimi, Diamand Berta (Mohi), Edinger Hermin,

becsülettel boldogulnak a világon, ha az anya értelmes, okos. Ellenkező esetekben ez alig várható. A hol a nő romlott, rom-lott a társadalom is.

Művelni a nőt, aynyt jelent tehát, mint művelni a férfit; emelni jellemét, bővíteni szellemi szabadságát, anyit mint biztosítani az egész társadalom helyesen felfogott szabadságát.

Mert a népek csak az otthonnak ne-veltjei; az emberiség pedig neveltje az anyáknak.

Fájdalom! leányaink rendszeresen még ma is minden lehető s lehetetlent tanulnak, csak hogy feltűnjenek a társaságokban. Hallanak mindenfélét; de a gazdaságról, háztartásról, gyermek ápolásáról, alig halla-nak valamit. Mind ez az élet sorsára biza-tik! Ez pedig sokszor rettenetes tanító, me-lyet a nő sokszor szívének vérvével fizetni kénytelen.

Itt nem megyek tovább; gondolköd-jatok!

A nőnevelés nálunk is még általában oly süppedékes talajon, oly hibás módon történik és műveltségük is éppen ez oknál fogva oly tökéletlen, hogy talán csak min-den tizedik az a maga házában, a minek mindenek előtt kell hogy legyen: t. i. lelki-ismeretes, értelmes nevelőnő; a ki nézetei-vel az idő magaslatán állván, képes legyen a hozzávaló utat gyermekeinek is meg-mutatni.

Ebben van sulypontja a benső értéke-nek, erkölcsi jelentőségének családjára nézve.

Cselkó József.

Különfélék.

— **Március 15.** napjánk megünneplese tárgyában Léva város közönsége ma egy hete Bódogh Lajos polgármester elnöke-le alatt népes értekezletet tartott, melyen egyhangulag elhatározták, hogy a magyar szabadság eme nagy napját az idén is a szokott fényvel fogják megünnepelni. Az ünnepségek rendezesere nyomban megalaki-tották a rendező bizottságot, melynek elnö-kévé dr. Novotni Imre, jegyzőjévé dr. Kersék János, pénztárnokká Pigler Istvan választat-tak meg. A bizottság tagjai lettek: Bányi Endre, Banyai Ferenc, Belcsák László, Ben-kovich Geza, Bilcsék József, Csekey Vilmos, Csavara Mihály, Deák Adóif, Dóka Károly, Farkas Ákos, Farkas Orbán, Fizey Lajos, Gácsér Endre, ifj. Hlavács József, Holló Sándor, Horvath A-János, Iványi András, Jaross Ferenc, Kenézy Csata, dr. Kitten-berger János, Knapik Miklós, Korpás Ist-ván, Kovacsik Samu, Kriek Jenő, Lang Mi-hály, Levatic Gusztáv, Mácsanszky János, Nyiredi Gyula, Ortman Fidel, Pogaoy Vir-gil, Presztolianszky Bela, Racz János, Rich-ter Ferenc, Sárhegyi János, Steiner Armin, Stugel József, dr. Szabó Gyula, Szemeredy Lajos, Tóth István, dr. Tejfalusy Bela, ifj. Toth Sandor, Vargha Károly, Vörös Matyas és Zahorák Sándor. Az ünnepély program-jának részleges keresztül vitelére egy szü-

Faufeder Hermin, Feldmann Berta (Bars-Berzence), Grotte Irma, Grünzweig Róza és Paula (Koszmály), Grünfeld Ida (Orov-nicza), Grosz Regina, Heimann Sári, Heksch Irén, Heizler Erzsike, Jánosy Juliska, Lang Sarolta és Gizella, Laufer Józsa, Neuhaus Joán és Frida (V.-Ladány) Róth Zsófia, Richter Aranka (Cseke), Schnitzer Gizella, Schnitzer Ika, Spira Adél, Weisz Róza, Wertheimer Hermin (Koszmály). — Aitmann József, Adler Zsigmondné, Benedek Márk-né, Blum Samuné, Breuer Zsigmondné, Braun Gyuláné, Braun Adolf, Bódogh Lajosné, Brah Mórne (Gr.-Szőlős), Belcsák Lászlóné, Bilcsék Jozsefné, Deutsch Mórne, Diamand Mórne (Mohi), Engel Józsefné, dr. Elek Mórne, Ertler Henrikné, Fenyvessi Károly-né, Fischer Nathaliné, Grotte Vilmosné, Grünberger Manóne, Grünfeld Adolfné, Grün-feld Jozsefné (Benedek), özv. Heimanné, Hochberger Jozsefné, Hetzer Adolfné, Horn Lipótné (Bath), Holzmann Bódogné, Heksch Adolfné, özv. Imerblumné, Kohn Miksáné (Ujbánya), Klein Sandorné, Kuriänder Sa-muné, Löbi N.-né (N.-Salló), Liebermann Jakabné, Lilienthal Mórne, Ortman F. délné, özv. Prisenherné, dr. Priszner Gyuláné, Róth Ignaczné, Schück Gyuláné, Schweis Jozsefné, Spira Mórne, Seiner Áminné, Trebits Ignaczné, Tenenbaum Sandorné, Weisz Samuné, Weisz Kalmánné, Weisz Jenóné, Winter Zsigmondné (Győr), Weisz Salamonné, Weisz Adolfné, Weisz Benóné, özv. Weisz Simonné, Weil Jakabné, dr. Weinberger Adolfné, Vigadi Virgelné, Weisz Miksáné, Weisz Mórne stb.

Honos.

kebb bizottságot választottak, mely annak idején azt falragaszokon s lapunk utján fogja tudatni a közönséggel. Az ünnepély költségei köradakozás utján fedeztetnek.

— **Március 15. Bábán.** A bábvi-déki kaszinó évről-évre fényes ünnepséggel üli meg a nagy nap évfordulóját. Ez évben március 15-én diszközgyűlést tart e tárgy-sorozattal: 1. Hymnus. 2. Elnöki megnyitó. 3. Szavaltat. 4. Alkalmi beszéd. 5. Felolva-sás. 6. Szavaltat. 7. Szózat. A műsora társas vacsora követi, mely után táncz lesz. Az ünnepség kezdete este 7 órakor.

— **Léva város képviselőtestülete** folyó március hó 4-én d. u. 4-órákor a főgymnásium emeleti nagytermében közgyü-lést tart, melynek fontosabb tárgyai lesznek: az 560000 koronás kölcsön fővételéről és mikénti elhelyezéséről szóló polgármesteri jelentésről és az 1902 évi költségvetési elő-irányzat tárgyalása.

— **Egyházi kinevezések.** A herceg-prímás Cs a m b á i Ferencz sielekészt Pusztá-Födemes plébánosá, J a r á b e k József segédlelkészt Vels'czre adminisztrátorrá ne-vezte ki, K a v e g g i a Kálmán káplánt pe-dig Perbetére helyezte át.

— **Eljegyzés.** Dr. V i n c z e Aurél, Vincze Gyula aranyos-maróthi ügyvéd fia, kir. törvényszéki aljegyző, a napokban vál-tozott jegyet Köröspusztán Mátra i Sárkai urhölgygel, Mátra i Gyula primási urad, inté-ző bájos leányával.

— **Honvédségünk köréből.** Pólya Károly 14. honvéd gyalogezredbeli alezredes a pozsonyi 13. és L o r e n z Róbertjétszinte 14. gy. e. alezredes a nagyváradi 4. számú hon-véd gyalogezredhez helyeztetett át. S c h u i t h e i s Z. Emil a miskolci 10. sz. honvéd gyalogezredbeli alezredes a nyitrai 14. hon-véd gyalogezred parancsnokává neveztetett ki. Z d e l l á r Antal eszéki 23. honvéd gyalogezredbeli alezredes szintén Nyitrára a 14. gyalogezredhez helyeztetett át.

— **A Zsarnóczai takarékpénztár** részvénytársaság f. hó 23-án tartotta évi rendes közgyűlést. A közgyűlés igen he-vesnek ígérkezett, a miuek oka abban ke-resendő, hogy az igazgatóság a tavalyi 10 kor. részvényenkénti osztalék helyett az idén csak 6 koronát hozott javaslatba. De más oka is volt a heveskedésnek. A jelenlegi igazgató Petrovszky Alajos lemon-dása folytán ugyanis a részvényesek egy része dr. Buday Mórt akarta az igazgatói állásba visszahelyezni. Minthogy azonban ez a közgyűlés napirendjére kitűzve nem volt, miután Petrovszky a közgyűlésen mondott le, az igazgató állás betöltését a közgyűlés f. év husvét hétfőjén tartandó újabb közgyűlésére halasztotta. Ugyanennek tárgyat fogja képezni az intézet ma már sok tekintetben idejét mult alapszabályainak módosítása is, mi végből egy 7 tagu bizt-táság küldetett ki. Etes felszólalások tárgya volt a „Geramb-unió“ 134000 kor. váltó-tartozása, mely holtan hever a tárczában, mert az Unió jelenlegi curatóriuma magát bejegyztetni nem akarván, vagy be nem jegyztethetvén, viszeszámítólásra alkalmas bankszerű váltók kiállítására képtelen, a miből az intézetre igen nagy kár hárult. A közgyűlés utasította az igazgatóságot, hogy ezen káros állapot megszüntetése végett a curatóriummal a legerélyesebb lé-péseket tegye meg. Végül a közgyűlés dr. Buday részvényes indítványára az osztalé-kot részvényenként 8 koronában állapította meg, mi végből a tartalékalap és külön tartalékalap mult évi kamatjévedelmét vette igénybe. Ezzel a közgyűlés az igazgatósá-gnak és a felügyelőbizottságnak kö-zszönetet és bizalmat szavazva véget ért.

— **Egy kikövezésre váró utca.** Léva város képviselőtestülete — úgy tudjuk — már 1892-ben elhatározta, hogy tíz év alatt a város összes utcáit kikövezeteti és ellátja járdákkal. A tíz év az idén telik le; a határozat azonban a város több utcájá-ban még most sincs végrehajtva. Nem is emlitve a külső részeket, a város kellő közepén is talánuk olyan utcát, a mely sem kikövezve, sem járdával ellátva nincsen. Ilyen a Mészáros-utca, a mely a Simor- és Balassa-utczákba nyílik és esős időben bü-zhődt sarával, száraz időben pedig piszkos porával nemcsak a közegészséget veszélye-zeti, de a jó ízlés rovására is nagyon disz-teleníti a körülötte levő kikövezett és aszfaltjárdákkal bíró keretet. — Felhívjuk a városi tanács figyelmét a fentebb emlitett utczara és a lakosok egészségének megóvása érdekeben óhajtjuk, hogy azt a legrövidebb idő alatt köveztesse ki.

— **Uj főispáni titkár.** A belügymi-niszter Mattyasovszky György, sárosvarme-gyei főispáni titkár Barsvarmegyébe helyezte át.

— **Tűzvész.** Nagy-Ütés községében gyujtogatás következtében február hó 22-én delelőtt 10 órákor tűz keletkezett; a mely-nek tíz ház és tizenegy pajta, istálló, kam-rából álló melléképület, továbbá sok gabona és takarmány, szalma martalékai esett. — A kár az eszközölt hivatalos becslés szer-int 6700 koronát tesz ki; biztosítva csak két birtokos volt, összesen 510 korona ere-jéig. — A kár e község legszegényebb ré-szét sújtotta mely, az evne. több mint felét idegen helyeken egészen Erdélyben mező-gazdasági munkákkal foglalkozva tölti s az ott szerzett termény és munkabérral bizto-sítja az ő és családtagjaik megélhetését. E népség 9/10-ed része azon napokon, midőn

az alvidékeken a munka még nem ujt meg, — tehát ezen időtáiban február március hóban a szószeres értelmében véve nyomorog és éheznek, — táplálkozását a burgonya adja, ellenfogva ha ily rendkívüli csapás éri, — mint a tűz, — kétszeresen érzi, mert a leégett házak nagy része fából állván — még azt a helyet sem találja meg, — a hol gynyhója állott. Ezért a szerencsétlen tűzkárosultak érdekében Dékay József nagy-úrsi plébános, városunk szülőte lapunk útján fordul a vármegye lakosságának emberbaráti szeretetéhez s kéri a módosabb s jobb anyagi körülmények között levő közönséget, hogy a váratlan csapással ily súlyosan sújtott tűzkárosult hivatott filléreikkel felsegélyezni kegyeskedjenek. A könyöradományaitak posta útján Nagy-Úrsi község előjáróságához u. p. Ujbanya kéri juttatni, a mely azokat nyilvánosan fogja nyugtatni.

Nagy lelkű alapítványt tett néhai dr. Bakó János stubnyai fürdőorvos, ki szülővárosa Léva iránt, mindenkor a legbensőbb ragaszkodással viseltetett. Ugyanis szóval tett végső intézkedésében a lévai Stefánia árvaház javára 10000 koronás alapítványt tett, hogy annak karnataiból egy vagy két árva neveltesék, különösen pedig, ha valamely árva tanulmányait folytatni akarná, felsőbb tanintézetek látogatása neki lehetővé tétessék. Az alapító oklevelet a héten készítették el a rokonok közbejöttével. A követésre méltó alapítvány a boldogult nemes lelkületét, humanus gondolkodás módját minden ércnél maradandóbban fogja hirdetni minden időben.

Haláleset. Özv. Biró Lajosné szül. Fekete Terezy magyar soóki fődbirtokosné e hó 26-án Ipolyságon, hol rokoni látogatásba volt, 66 éves korában szívizéhihűdésben váratlanul elhalt. A boldogult hült tetemét vonaton szállították Magyar-Soókra, hol tegnap helyezték örök nyugalomra. Az elhunytban Fekete Imre ipolysági kir. aljárásbíró és Halasz Ferencz árvaszéki ülnök felesége nagynénjüket gyászolják.

A pápa jubileuma. A mult héten Kormöczbányán XIII. Leo pápa 25 éves uralkodásának emlékére a vártemplomban, ünnepélyes isteni tiszteletet tartottak. Ez alkalommal, a tempomi zenekar, elég szépen oldotta meg feladatát. Az előadás koronája azonban Rieszner Edénének felséges solója volt. Csakugy vizshangzott belé a templom, e csaganyszerű hangtól! A közönség, áhitatos érzülettel s élvezettel hallgatta. Egy dolog azonban el nem hallgatható. Igaz, hogy nincs ok arra, hogy szantszándékossággal gyanúsítsák valakit. Ez távol is esik tőlünk. Inkább talán csak véletlennek nézzük, de azért elnem halgatható. Az oltár melletti ugyanis, német szónoklat tartottat. Ez, helytelen dolog. A templomban lehetett vagy 300—400 ember, ennek 90%-ka az intelligenciához tartozik; ott volt a tanuló ifjuság is; akik tehát nem tudtak magyarul, alig lehetnek 30-an s bizonyára ezeknek a fele meg németül sem tudott, hanem csak tótul. Már most micsoda indokból tartható ezek kedvéért német szónoklat? Általában, azt hisszük, nem kívánunk sokat, ha azt mondjuk, hogy minden nagyobb ünnepélyes alkalommal, akarmilyen rövid, de magyar szónoklatnak kell lenni s ezzel is kell kezdeni. Szokják hozzá a hívő, hogy Magyarországon minden ünnepélyes alkalommal első az ország hivatalos nyelve. Nem hisszük, hogy ebből sérelem esnek akár az egyházra, akár a hívő közönségre.

Tavaszi vetőmag kiosztás szombaton délután történt az előre jelentkezett 10 gazda közt.

Gyászhir. Laube Károly uradalmi főderész a keriehetetlen sors pótolhatatlan vesztéséggel sújtotta. Ugyanis, mint részvételt értesülünk, neje Schielhagl Anna urnő e hó 19-én 75 éves korában Nagy-Saróban elhunyt. A boldogult matróna holttetését e hó 20-án helyezték örök nyugalomra az ottani uradalmi tisztikar és a család nagyszámú barátjának részvéte mellett. Nyugodjék bekeben!

Az Uránia, budapesti tudományos színház a napokban Léva előadásokat akart tartani. A kiküldötte itt is jart, azonban az előadásokat nem lehetett megtartani, mert az Oroszlán szálló nagyterme oly alacsony, hogy abba a színpad és a gepek fel nem állíthatók. Minthogy pedig Léva erre más alkalmas terem nincs, az előadást le kellett mondani. Az új város-háza nagy terme alkalmas lesz majd erre, s kilátásunk van, hogy annak idején az Uránia nálunk is tarthat egy pár előadást.

Jubileum. Alt János, a lévai vasuti fűtőház főnöke február 28-án ünnepelte vasuti szolgálatainak 30 éves évfordulóját, mely alkalomból kollegái értékes emléktárggyal lepték meg s tiszteletére családias jellegű esteit rendeztek, melyen a jubilaus tisztviselő sok és szivélyes ovációban részesült.

A kormöczi tisztviselők fizetése. Kormöczbányán, a tisztviselők fizetésének rendezése czéjából, a városi közgyűlés, bizottságot küldött ki, hogy ez javaslatot tartsen. Ennek a bizottságnak azonban, nagy feladatot kell megoldania. Ugyanis, már 1892-től fogva bizottságoznak, ebben a tárgyban ez már a harmadik bizottság. A két első, nem tudta megoldani a kérdést. Miért nem? Igen egyszerű kitalálni rá a feleletet.

Azért, mert a bizottság munkálatának az eredménye, a tisztviselői kart, nem eligittette ki s így a közgyűléssel, levették a napi rendről. Ennélfogva tehát, ki tudja hogy ennek a bizottságnak a javaslata is kielégítte-e a tisztviselőket?

Angyalcsinálók A nagy-sallai csendőrség egy veszedelmes szövetkezetről rántotta le a leplet ma egy hete. Ugyanis Kótrusz Rózi zsemleíri leány bűnös zsemlemének következményeitől szabadulni óhajtván Nagy-Sallóban Bóna Jánosnéhoz fordult tanácsért, ki azután Mészáros Sándorné lévai lakosné közreműködése mellett segített is bajon. Azonban a csendőrség tudomására jutván a dolog, azt kinyomozta és a bűnös asszonynepet a lévai járásbíró-sághoz kísérte be, hol ezek mindent bevallottak. Gonoszítottuk felett a büntető igazságszolgáltatás fog itélni.

Nyáraló telep Kormöczbányán. Kormöczbánya város fejlesztésére az utóbbi komoly lépések tétetnek. Régi mulasztásokat akarnak pótolni. Itt is a legfőbb ideje. A febr. 17-ki közgyűlésen kimondatott, hogy a zólyomvölgyi nyáraló telep létesítésére a város, hajlandó 40000 koronáig építő anyagot adni s egyuttal a létre hozandó részvénytársaságtól, 20,000 koronáig, részvényeket vásárolni. A város, Keménynek, egy budapesti műépítésznek megengedte, hogy az előmunkálatokat megtehesse s erre az esetre, részvénytársaságot alakítson. Ezen alkalommal, nevezett műépítész, bemutatta a közgyűlésnek a terveket is, melyek szerint a jelenlegi „Vadászkürt“-re meg egy emelet jönne; a telette elterülő „bikarét“-en, egy új szálló építtetnék 26 szobával s alul vendéglői helyiségekkel, társalgó teremmel; lent az ugynevezett „táncszely“-en pedig, építtetnék a gyógyfürdő és újabb még két villa. Kilátásba van helyezve, hogy villamosvilágítással láttatnának el a helyiségek s a völgy ezen része; a vizet pedig, a völgy tulsó lejtőjéről, csövekben hoznák át. A czél az, hogy e hidegvíz-gyógyintézet, működését már e nyáron kezdje meg s általa, hogy még ez év októberéig, az összes épületek meglegyenek.

Tanítószolgálat mozgalma. Mint ismeretes a hazai tanítószolgálat mozgalomra készül, hogy ezzel a tanítói nyugdíjtörvénynek legközelebbre várható revíziója alkalmából a tanítói szolgálati időnek 40 évről 35-re való leszállítását előkészítse. E mozgalom folyamán képen az újbányai róm. kath. tanító egylett Ruffy Pál képviselőjéhez küldöttséget menesztett. Ugy ez, mint Sopron sz. kir. város és Sopronvármegye két választókerületének tanítószolgálat felkeresete Fabinyi Teofil, Dégen Gusztáv és Bolgár Ferencz képviselőket, hogy őket ügyük támogatásának megnyerjék. A szóban levő kerületek képviselői szivélyesen fogadták a tanítószolgálati küldöttséget és kifejezték, hogy kérésüket méltányosnak, a tanítószolgálat helyzetét mostohának tartják, készséggel fognak a tanítók szolgálati idejének leszállítása érdekében közreműködni. Ugyancsak Sopronvármegyéből a szabad-baráti kerület tanítói hétfőn jelennek meg képviselőjüknél. Ezt az ország minden részén lakó tanítókat követni fogják.

Katonaság Kormöczbányán. A kormöcziek most kazárnya építést terveznek, melyre a város hajlandó 400,000 koronát áldozni; és nemkülönben több gyárat szándékozik létesíteni, melyeket szintén jelentékenyen hajlandó segíyezni. Azt hisszük, mindenki kívánja, hogy ezek, mind letegyjenek; de biztosan számítani reájuk önámításnál nem egyebb. Kormöcz a közlekedési vonalon kívüli esik. Hiába fekszik vasutnál. Az a magasság, mely a vasuti állomás s a város közt van, leküzdhetetlen akadály, hacsak vasutal nem fog összeköttetni az állomás és a város. Katonák bizonyára máshol keresnek helyet s nem ebben a szűk völgyben. Hisz az csodaszámba menne s nagy kivétel volna; mert erre, ebben az országban nincs hasonló eset. Nézetünk szerint, a város leghelyesebb utakon akkor jár, ha Kormöcöt nyáralóhelylyé tenni törekszik. Erre már alkalmas.

A lévai mén állomás már be van rendezve, febr. 27-én érkezett meg Nyitrai 2 ember 3 ménnel s a Márkli János haztulajdonostól a város alal kibérelt helyiségekben helyezkedtek el.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.

1902. évi február hó 23-tól március hó 2-ig.

Születés.

Sorszám	A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
1	Lőrincz András Rakovszki A.	leány	Julianna
2	Sebedovszki M. Krázel K.	fiú	István
3	Sztruhár István Sági E.	leány	Iréna
4	Pál Imre Nehyevaj Lujza	leány	Margit Lujza
5	Flórek János Orbec Karolin	fiú	László
6	Kiss András Gunyics Ö.	leány	Jolán Erzsébet
7	Schwarz Bernát Wild Jetti	fiú	Imre
8	Jamrik Pál Szedlácsok R.	leány	Margit
9	Homolya Jalis	leány	halva szül.
10	Sinko András Hraban Roz.	leány	Ilona

Halálozás.

Sorszám	Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
1	Özv. Petrács Jánosné Hornyák Mária	87	gutaütés
2	Sebestényi Jánosné Móczi Julianna	64	köszvény
3	Özv. Galambos Gábor	67	agyvérzés
4	Homolya	—	halva szül.
5	Jókai J.-né Jamrik M.	41	tüdő és mell gyul.

Irodalom és művészet.

Taine Hyppolit Tennysonról írva, képét adja az angol társadalomnak. Leírja, hogy Angliában utazva, mint tünnek fel a szép piros kőházak, a lonczfelfutotta majorok, s ezekben mily egyszerű, csöndes, becsületes és nyugodt életet élnek lakóik. A családfe ura családjának és atyja cselédekének is. A ház fölött megjelenik az Uristen alakja, imával ülnek az urak és cselédek közös ebédéhez, imával bucsúznak a Naptól alkonyatkor, A szellemes francia nem is állja meg, hogy erre egy úgyos megjegyzést ne tegyen egy angolial beszélgetve: Az Önök országában mindig az Uristen az első személy. Nem tudnak miatta dolgozni, Ő az első az alkotmányban, ott van mindig minden házában.

Emlenben Franciaországban csak menjünk végig az utcán Párisban, nézzünk a divatárkereskedésekbe, hogy unja magát a kis grisetto, a szeme hogy beszélget a tükrrel és a székekkel. Este a Caffé de la Pays előtt hullámk a nép, bent kopaszodó férfiak, susogó selyemruhás, festett hajú nők, a fagyaltal izével elvegyül a szivarfüst és az utca-por szaga. Bizonyos, hogy az a társadalom, a mely Tennysont halgatta, többet ér a francziánál, de nekünk mégis kedvesebb Musset, mint Tennyson.

Erről a két nemzetről, ezeknek a szembenállásáról, a két ellentétes társadalom első nagy találkozásáról szól a Nagy Képes Világtörténet 152. füzete.

A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár, ki egyuttal a kötet írója is. Egy-egy gazdagon illusztrált kötet ára diszes felbörkötésben 16 kor.; füzetenként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható Nyitrai és Tarsa könyvkereskedésében Léva, havi részletfizetésre is.

Lévai piaciárak.

Rovatvezető; Kónya József rendőrkapitány.

Buza m.-mázsánként 16 kor. 60 fill. 17 kor. 60 fill. Kétszeres 14 kor. — fill. 14 kor. 80 fill. — Rozs 13 kor. 60 fill. 14 kor. — fill. — Arpa 12 kor. — fill. 13 kor. 40 fill. Zab 13 kor. 60 fill. 14 kor. 20 fill. — Kukoricza 11 kor. — fill 11 kor. 60 fill. — Bab 10 kor. — fill. 10 kor. 40 fill. — Lencse 13 kor. 60 fill. 14 kor. — fill. — Köles 10 kor. — fill. 10 kor. 40 fill.

Nyiltér.)*

Nyilatkozat.

A „Bars“ f. évi 8-ik számában Fizély Lajos és társai által közzétett nyilatkozatra vonatkozólag a valódi tényállásnak megvilágítására az alábbiakat közlöm:

Mindenek előtt a közzétett nyilatkozatot visszautasítom.

Tény az, hogy február hó 11-én a polgári bál alkalmával a nagyfogadó étkező teremben az illető uraktól ingerületve, boros állapotban őket megsértettem. Néhány nap múlva az illető urak megbízottjaiként megjelentek lakásomon Kovácsik Samu és Píglér István urak, kik arra szólítottak fel, hogy a fent említett napon általam történt sértésekért a „Bars“-ban tőlük hirlapilag bocsánatot kérjek, válaszom ezen kivánságukra nézve következő volt:

Részemről történt sértésért, miután ez szóbelileg történt, hajlandó vagyok szóbelileg bocsánatot kérni, azon oknál fogva, miután ezt nem beszámítható állapotban követtem el, — azonban hirlapilag nem — s ha ezzel nincsenek megelégedve, fegyveres elégtételadásra kész vagyok.

Az urak és hozzá magukat intelligens uraknak nevező egyének, az alkalom adtán történt sértésekkel szemben az eléntetés módjával nincsenek tisztában. Ha sértettem, azért mindég helyt álltok, ha pedig sértéseimet indokolatlannak és jogtalannak találom, úgy ezért, belátva a tett sértés helytelenségét, miat férfi bocsánatot is kérek.

A sértett felek elégtételt a sértés elkövetése utáni huszonnégy órában, illetve megtorlást nem követeltek, csupán harmad napra jöttek el hozzám, de daczára emel mulasztásuknak, hajlandó voltam nekik elégtételt adni, t. i. hogy tőlük szóbelileg bocsánatot kérek, ha pedig ezzel nincsenek megelégedve, fegyveres elégtételt, de hirlapilag bocsánatot kérésre nem.

De ezen kijelentésem daczára a jó urak újabb huszonnégy órában lefolyása után sem neveztek meg megbízottjaikat, hogy a köztünk felmerült ügyet elintézzék.

*) E rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a Szerk-

Miután a jó urak daczára annak, hogy két ízben, bár elkésve, elégtételt szereshettek volna, de ezt nem tették, mindannyian egyenként és összesen, miután sértetteknek érzik magukat, egy elintézetlen ügygyel rendelkeznek.

Elintézetlen ügyüket ildomtan hirlap közvettételel akarták volna elintéteni.

Mivel elintézetlen ügygyel rendelkeznek, addig e'le, mig ezen ügyük elintézetést nem nyer, a lovagiasság szabályai szerint, tőlük elégtételt sem kérhetek, de ezt a jelen esetben a törvény útján fogom magamnak megszerezni.

Léva, 1902. február hó 28-án.

Kabina Ervin.

Kiadó üzlethelyiség.

A Lévai Takarékpénztár részvénytársulat piactéri intézeti épületében egy nagy üzlethelyiség lakással és mellékhelyiségeivel együtt, folyó évi november hó 1-től kiadó.

Árverési hirdetmény.

Az esztergomi méltóságos főkapitán tulajdonát képező, Gr.-Szt.-Benedek község határában fekvő, ugynevezett „Sziget“ terület, a cat. birtokivben 481. 2. 3. h. r. sz. a jegyzett, összesen 3 k. h. és 435 ö. legelőterület a folyó évi márczius hó 12-én Esztergomban, az uradalmi fötisztai hivatalban zárt írásbeli ajánlattal egybekötött nyilvános árverésen eladatni fog.

Ajánlattevők felkérletnek, hogy ajánlatukat biztosító 200 korona bánatpénzt, nyereség nyugta ellenében, a kovácsi kerületi uradalmi pénztárnál befizessék.

Az árverési feltételek alulírott uradalmi tisztségűnél betekintheők.

Kovácsi, 1902. február 15.

Uradalmi tisztség.

Tekintettel az új törvény rendelkezésére, a mely tiltja a kereskedelmi utazóknak magánvevők látogatását, nagyrabcsült vevőink kényelméért, — ugy mint az egész országban — Barsvármegyében is az ott általános bizalomnak örvendő régi jó hírű cégnek

Grotte Vilmos

divatruházának Léva

fehéreműgyártmányainkat egyedülárúsítását átadtuk, a hol

mindennemű ujdonságok

kész női fehéreművek

különösen pedig

menyasszonyi kelengyék

a legegyszerűbbektől egész a legdiszesebb összeállításokban határozottan előirt olcsó eredeti árainkban árusítottak s megrendelések elfogadtnak.

Tiszteletteljes és hálás köszönetünket kifejezve az eddig irányunkban tanúsított bizalomért, kérjük azon bizalmat az általunk nagyrabcsült GROTTE VILMOS cégre is átruházni.

Kiváló tisztelettel

Stieglitz és Unger

Becs—Budapest.

Egy fisharmonium olcsón eladó.

Bovebbet a kiadóhivatalban.

Egy 26 éves vizsgázott

gépész kovács

ki a honvéd huszárságnál mint altiszt a budapesti lóvasaló iskolát jó sikerrel végezte, állást keres valamely uradalomnál 1902. május 1-től. — Czím a kiadóhivatalban.

Uj órás és ékszerész!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy közelebbi napokban Léva főtéren Engel féle házban

órák javítását

üzletet nyitok.

Minden e szakmába vágó cikkeket u. m. fal, asztali és zsebórákat és ékszereket legmodernebb kivitelben és legjutányosabb árakban valamint dus választékban raktáron tartani fogok. Minden órák javítását jótállás nemű elvállalok.

Becsés pártfogást kérve

Léva, 1902. február hó.

kiváló tisztelettel

Steiner Sándor

órák és ékszerész.

Kiadó lakás!

Boleman-féle házban az emeleten egy 3 szobás utcai lakás kiadó.

Minek Pestre? Minek Bécsbe?

Mikor nálam minden
előpénz nélkül
50 krajczáros részletekre kapni 5 évi jótállás mellett
Singer varrógépet 28 frtért.
Ringschiff varrógépet 50 frtért.

Fischer Miksa

varrógépraktára
Léván.

Haszonbérlet.

A beszterezebányai püspöki uradalom tulajdonát képező 89 kat. hold szántóból, 67 kat. hold rétből és 76 kat. hold legelőből álló a Bars-Borzsege község határában fekvő **majorsági birtok** az eddigi feltételek mellett, melyek Garam-Szent-Kereszten a püspök uradalmi irodában megtekinthetők, az 1906. évi szeptember hó végéig terjedő időre a legmagasabb ajánlatot tevőnek azonnal haszonbérbe adatik.

Ezen czélből
1902. évi márczius hó 14-én délelőtt 11 órakor
Garam-Szent-Kereszten a püspöki kastélyban zárt ajánlatokkal egybekapcsolt nyilvános árverés fog megtartatni.

Az ajánlattevők tartoznak 1000 korona bánatpénzt letenni és a szerződési feltételeket — mint rájuk nézve kötelezőket — sajátkezüleg aláírni.
A zárt ajánlatokat tevőkről feltételeztetik, hogy a szerződési feltételeket ismerik a magukat azoknak alávetik.
A szerződésnek megkötésétől visszalépett árverelő nemcsak elveszti bánatpénzét, hanem a püspöki uradalomnak a visszalépés által okozott az ő ajánlata és a később tényleg elért bérösszeg közötti, az egész bérleti időre számított, különbséget mutatkozó kárt egyszerre és 10 nap alatt megtéríteni köteles.

Kelt Beszterezebányán, 1902. február 27-én.

Dr. Tilless Béla
uradalmi ügyész.

Klein Sándor

óras- és ékszerész
LÉVÁN
alapítattott 1881. évben.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.
Vidéki megrendelések gyorsan és lelkiismeretesen teljesíttetnek!

China-ezüst árukból gyári raktár!
Minden óráért 2 évi lelkiismeretes jótállás!

Ajánlja nagy választékú óra, ékszer, arany és ezüstáru raktárát, melyben mindenkor a legújabb divatu áruk bámulatos és csodálatos áron kaphatók.

Arany női óra	12 —	frt	ól	fejebb
Arany férfi óra	20 —	"	"	"
Ezüst óra	6 —	"	"	"
Niki óra	3 —	"	"	"
Ingaóra	6 —	"	"	"
Arany gyűrű (14 karat)	2. 1/2	"	"	"
Arany fűző (14 kara)	1. 1/2	"	"	"

1. Alkalmi ajándékoknak való különféle tárgyakkal nagy választék.
2. Legfinomabb **chronostrikus** pontoságú órák különlegességek mindenkor raktárára vannak.

Minden háziasszony

kérjen a legújabbban érkezett s közvetlen a termelőtől importált első minőségű

New-Cuba-Kávéből

melynek aromája kintinó és természetes festetlen színű

Kilója 3 korona 20 fillér

4 1/2 kilogr. postacsomag ára 13 kor. 50 fillér.

Kapható: **KERN TESTVÉREKNÉL Léván.**

Jegyzet: fűdolog, hogy a kávé ne legyen túl barnára pörkölve, mi által elveszti zamátját s kiuzadja illó olaját.

Vetőmagvak!

Weinberger Zsigmond

magnagykereskedésében Léván kaphatók:

- a budapesti m. k. áll. magvizsgáló állomás által megvizsgált és arankamentesnek talált, **legfinomabb kezeskedett arankamentes lóheremag** 100 k^o. 60 frt.
  - a budapesti m. k. áll. magvizsgáló állomás által megvizsgált és arankamentesnek talált **legfinomabb arankamentes magyar lucernamag** 100 k^o. 60 frt.
  - quedlinburgi valódi sárga kerek oberndorfi répamag** . . . . . 45.—
  - " **valódi vörös hosszú mammuth répamag** . . . . . 33.—
  - " **valódi sárga hosszú buczok** . . . . . 31.—
  - bükköny** . . . . . 8 1/2.—
- valamint mindennemű gazdasági vetőmag a legjutányosabb napi áron.

Mint hogy a rendelvények máris tömegesen érkeznek be, felkérem rendelvényét már most átírni, hogy annak szétküldésében fennakadás ne történjék.

Műhimzés!

A gondos háziasszonyoknak

szives tudomásul!

Az első magyar varrógépgyárban évente 25000 darab varrógép készül, mely több elsőrangú kitüntetésben: I. osztályú állami érmet, sok elismerő oklevelet s több arany érmet nyert, ezen

honi varrógép

főbb előnyei más gyártmányokkal szemben: a gyártásnál felhasznált kitűnő minőségű anyagokon kívül, melyek rendkívüli tartóságukat biztosítják a következők:

1. **szabadalmazott himzőkészülékkel** bírnak, egyszerű szerkezettel, ennél fogva könnyű és gyors elsajátítása az ingyenes műhimzés oktatásában!
2. Pontos kidolgozása az egyes alkatrészeknek, erős gépkar és állvány
3. Kifogástalanul működő, **önműködő gombolyítóval**.
4. Ruha védő, **önműködő szíjfelrakóval** s láb számoly az állványon.
5. Minden gép **pontosan bevarrva és ellenőrizve** kerül ki a gyárból s kitűnik **könnyű egyenletes járás s szép egyenletes varrás** által.
6. **Honi varrógépek** főként családi varrógépek, s mint ilyenek **mindennemű varrási munkára** kiválóan alkalmasak s e mellett még mint **himzőgépek** is használhatók.
7. **Legolcsóbb a használatban, mert a legjobbak és**

50 koronával

olcsóbbak a külföldiekénél. Képviselőt:

Kern Testvérek

cégnél LÉVÁN.

Műhimzésben alapos oktatás minden vevőnek teljesen díjtalanul! Sziveskedjenek már most jelentkezni: **Kern Testvérek** cégnél.

A valódi

Pekarek-féle China-thea

eredeti csomagokban

minőségénél fogva, semmiféle bárhogyan elnevezett árucikk által nem pótolható, mivel finomság, erő és aromájával és a keverék kitűnő módjával felülműhatatlan marad.

Senki sem mulassza el kísérletet tenni és figyeljen a bevásárlásnál az aláírásra, mely minden csomagon rajta kell hogy legyen és hogy értéktelen árut vagy utánczatot ne vegyen.

PEKAREK-féle

valódi

CHINA-THEA

Kapható:

Rényi Mór

úrnál Léván.

Lakást keres

nöfelen magántisztviselő — egy vagy két butorozott szobát és esetleg teljes ellátást. Cím a kiadóhivatásban.

A Richter-féle Liniment. Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszser, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésűl alkalmaztatik köszvényes, csúszl és megbűléseknél.

Intés. Silányabb utánczatok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czéggel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapestben.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók. **Rudolstadt.**

Jó olcsó órákat

3 évi írásb. jótállással szállít magánosoknak

Konrad János

órágyára és aranyáru szállító **Brux-ből** (Csehország)

Finom nickel rem. óra 3 frt. 75 kr.
Valódi ezüst " " 5 frt. 80 kr.
Valódi ezüst lánc " " 1 frt. 20 kr.
Nickel ébresztő óra " " 1 frt. 95 kr.

Czégem, cs. k. sással lett kitűntetve, számos arany és ezüst kiállítási érmeikkel és ezekre menő elismerő levelekkel.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.